

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/2421

z dnia 16 grudnia 2015 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 861/2007 ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń oraz rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projekt aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 861/2007 ⁽³⁾ ustanowiono europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń. Rozporządzenie to ma zastosowanie zarówno do spornych, jak i bezspornych roszczeń w transgranicznych sprawach cywilnych i handlowych o wartości przedmiotu sporu nieprzekraczającej 2 000 EUR. W rozporządzeniu tym zapewnia się również wykonywalność orzeczeń wydanych w tym postępowaniu bez przeprowadzania jakiegokolwiek postępowania wpadkowego, w szczególności bez potrzeby stwierdzania wykonalności w państwie członkowskim wykonania (zniesienie *exequatur*). Ogólnym celem rozporządzenia (WE) nr 861/2007 jest poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw poprzez zmniejszenie kosztów i przyspieszenie postępowań cywilnych dotyczących roszczeń objętych jego zakresem stosowania.
- (2) W sprawozdaniu Komisji z dnia 19 listopada 2013 r. dotyczącym stosowania rozporządzenia (WE) nr 861/2007 stwierdzono, że zasadniczo uważa się, iż dzięki europejskiemu postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń prowadzenie sporów transgranicznych dotyczących drobnych roszczeń w Unii stało się łatwiejsze. W sprawozdaniu tym wskazano jednak również przeszkody utrudniające pełne wykorzystanie potencjału europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń z korzyścią dla konsumentów i przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw (zwanych dalej „MŚP”). W sprawozdaniu tym stwierdzono

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 43.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2015 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 3 grudnia 2015 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 1).

między innymi, że przewidziany w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007 niski pułap dotyczący wartości przedmiotu sporu uniemożliwia wielu potencjalnym powodom korzystanie z uproszczonego postępowania w sporach transgranicznych. Ponadto stwierdzono w nim, że można by dalej uprościć szereg elementów postępowania w celu zmniejszenia kosztów i ograniczenia czasu trwania sporu. Ze sprawozdania Komisji wynika, że najskuteczniejszym sposobem usunięcia tych przeszkód mogłaby być zmiana rozporządzenia (WE) nr 861/2007.

- (3) Konsumentom powinno być umożliwione korzystanie w pełnym zakresie z możliwości, jakie daje rynek wewnętrzny, a ich zaufania nie powinien ograniczać brak skutecznych środków ochrony prawnej w przypadku sporów zawierających element transgraniczny. Celem zaproponowanych w niniejszym rozporządzeniu ulepszeń europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń jest zapewnienie konsumentom środków skutecznej ochrony prawnej, a tym samym przyczynienie się do faktycznego wykonywania ich praw.
- (4) Podniesienie pułapu wartości przedmiotu sporu do 5 000 EUR poprawiłoby dostęp do skutecznego i korzystnego pod względem kosztów środka ochrony prawnej w przypadku sporów transgranicznych, zwłaszcza dla MŚP. Lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości spowodowałby wzrost zaufania do transakcji transgranicznych i przyczyniłby się do pełnego wykorzystania możliwości, jakie daje rynek wewnętrzny.
- (5) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie wyłącznie do spraw transgranicznych. Za transgraniczną należy uznać sprawę, w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w związanym niniejszym rozporządzeniem państwie członkowskim innym, niż państwo członkowskie sądu lub trybunału rozpatrującego sprawę.
- (6) Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń należy dalej ulepszyć, korzystając z rozwoju technologicznego w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości oraz dostępnych sądom i trybunałom nowych narzędzi, które mogą pomóc przezwyciężyć przeszkody, jakimi są odległość geograficzna i jej konsekwencje w postaci wysokich kosztów i długiego czasu trwania postępowania.
- (7) Aby jeszcze bardziej zmniejszyć koszty prowadzenia sporu oraz ograniczyć czas trwania postępowania, należy w większym stopniu zachęcić strony oraz sądy i trybunały do stosowania nowoczesnych technik komunikacyjnych.
- (8) W przypadku dokumentów, które należy doręczyć stronom europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, doręczenie drogą elektroniczną należy traktować na równi z doręczeniem drogą pocztową. W tym celu w niniejszym rozporządzeniu należy ustalić ogólne ramy umożliwiające korzystanie z doręczania drogą elektroniczną, gdy dostępne są niezbędne środki techniczne oraz gdy korzystanie z doręczania drogą elektroniczną jest zgodne z krajowymi przepisami proceduralnymi odnośnych państw członkowskich. W odniesieniu do wszelkiej innej komunikacji pisemnej między stronami lub innymi osobami biorącymi udział w postępowaniu a sądami lub trybunałami, w zakresie, w jakim to możliwe, preferowane powinny być środki elektroniczne, jeżeli są one dostępne i dopuszczalne.
- (9) Jeżeli prawo krajowe nie zobowiązuje stron lub innych adresatów do zaakceptowania środków elektronicznych, powinni oni mieć wybór pomiędzy wykorzystaniem środków elektronicznych – jeżeli są one dostępne i dopuszczalne – a wykorzystaniem środków bardziej tradycyjnych do celów doręczania dokumentów lub do celów innej komunikacji pisemnej z sądem lub trybunałem. Zgoda strony na doręczenia drogą elektroniczną pozostaje bez uszczerbku dla prawa strony do odmowy przyjęcia dokumentu, który nie jest sporządzony w języku urzędowym państwa członkowskiego miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu tej strony, lub – jeżeli w tym państwie członkowskim obowiązuje więcej niż jeden język urzędowy – w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych obowiązujących w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu tej strony, lub w języku dla niej zrozumiałym, lub do którego nie dołączono tłumaczenia na taki język.
- (10) W przypadku gdy do doręczania dokumentów lub do innej komunikacji pisemnej wykorzystywane są środki elektroniczne, państwa członkowskie powinny stosować istniejące najlepsze praktyki w celu zapewnienia, aby treść otrzymanych dokumentów oraz innej komunikacji pisemnej była wierna i zgodna z treścią wysłanych dokumentów oraz innej komunikacji pisemnej oraz aby metoda stosowana do potwierdzenia odbioru przewidywała potwierdzenie odbioru przez adresata oraz potwierdzenie daty odbioru.
- (11) Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń zasadniczo jest postępowaniem pisemnym. Rozprawy powinny być przeprowadzane wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie jest możliwe wydanie orzeczenia na podstawie dowodów pisemnych, lub jeżeli sąd lub trybunał na wniosek strony wyrazi zgodę na rozprawę.

- (12) Aby umożliwić wysłuchanie osób bez konieczności odbywania podróży do sądu lub trybunału, rozprawy oraz dowody z zeznań świadków, przesłuchania biegłych lub stron powinny być przeprowadzane z wykorzystaniem wszelkich dostępnych dla sądu lub trybunału środków porozumiewania się na odległość, chyba że – ze względu na szczególne okoliczności danej sprawy – wykorzystanie takich środków nie byłoby właściwe z punktu widzenia rzetelnego prowadzenia postępowania. W przypadku osób zamieszkałych lub mających miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym znajduje się sąd lub trybunał rozpatrujący sprawę, rozprawę należy zorganizować z wykorzystaniem procedur przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1206/2001 ⁽¹⁾.
- (13) Państwa członkowskie powinny propagować korzystanie z technik porozumiewania się na odległość. Na potrzeby przeprowadzenia rozprawy należy poczynić przygotowania, tak aby sądy lub trybunały właściwe dla europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń miały dostęp do odpowiednich technik porozumiewania się na odległość w celu zapewnienia rzetelności postępowania, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności danej sprawy. W odniesieniu do wideokonferencji należy uwzględnić zalecenie Rady w sprawie transgranicznych wideokonferencji przyjęte przez Radę na posiedzeniu w dniach 15 i 16 czerwca 2015 r. oraz prace prowadzone w ramach europejskiej e-sprawiedliwości.
- (14) Przy podejmowaniu przez powoda decyzji o wniesieniu sprawy do sądu znaczenie mogą mieć ewentualne koszty postępowania spornego. Czynnikiem zniechęcającym powodów do wnoszenia spraw do sądu mogą być, obok innych kosztów, opłaty sądowe. W celu zapewnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w przypadku drobnych roszczeń w sprawach transgranicznych, opłaty sądowe pobierane w państwie członkowskim w związku z europejskim postępowaniem w sprawie drobnych roszczeń nie powinny być nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu ani wyższe niż opłaty sądowe pobierane w krajowych uproszczonych postępowaniach sądowych w tym państwie członkowskim. Nie powinno to jednak uniemożliwiać pobierania uzasadnionych minimalnych opłat sądowych i powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości pobierania, na tych samych warunkach, odrębnej opłaty od środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.
- (15) Na potrzeby niniejszego rozporządzenia opłaty sądowe powinny obejmować opłaty i należności na rzecz sądu lub trybunału, których kwota jest ustalana zgodnie z prawem krajowym. Nie powinny one obejmować, na przykład, kwot przekazanych w trakcie postępowania osobom trzecim, takich jak wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego, koszty tłumaczenia, koszty doręczeń dokumentów przez podmioty inne niż sąd lub trybunał lub koszty biegłych lub świadków.
- (16) Skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości w całej Unii jest ważnym celem. Aby zapewnić taki skuteczny dostęp w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, należy przewidzieć pomoc prawną zgodnie z dyrektywą Rady 2003/8/WE ⁽²⁾.
- (17) Uiszczenie opłat sądowych nie powinno wiązać się dla powoda z koniecznością odbycia podróży do państwa członkowskiego sądu lub trybunału rozpatrującego sprawę ani ustanowienia w tym celu adwokata lub radcy prawnego. Aby zapewnić skuteczny dostęp do postępowania również powodom, którzy znajdują się w państwie członkowskim innym, niż państwo członkowskie, w którym znajduje się sąd lub trybunał rozpatrujący sprawę, państwa członkowskie powinny – jako minimum – umożliwić korzystanie z co najmniej jednej metody dokonywania płatności na odległość spośród metod płatności przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (18) Należy wyjaśnić, że ugoda sądowa zatwierdzona przez sąd lub trybunał lub zawarta przed sądem lub trybunałem w toku europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń jest wykonalna w taki sam sposób, jak orzeczenie wydane w tym postępowaniu.
- (19) Aby zminimalizować potrzebę tłumaczenia i związane z tym koszty, sąd lub trybunał powinien – przy wydawaniu zaświadczenia o wykonalności orzeczenia wydanego w toku europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń lub ugody sądowej zatwierdzonej przez sąd lub trybunał lub zawartej przed sądem lub trybunałem w toku tego postępowania prowadzonym w języku innym, niż język tego sądu lub trybunału – korzystać z odpowiedniej wersji językowej interaktywnego formularza zaświadczenia dostępnego online na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”. W tym względzie sąd lub trybunał może polegać na poprawności tłumaczenia dostępnego na tym portalu. Wszelkie koszty niezbędnego tłumaczenia tekstu wprowadzonego do wolnych pól tekstowych zaświadczenia mają zostać podzielone według przepisów prawa państwa członkowskiego, w którym znajduje się sąd lub trybunał.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o takim charakterze (Dz.U. L 26 z 31.1.2003, s. 41).

- (20) Państwa członkowskie powinny zapewnić stronom praktyczną pomoc w zakresie wypełniania formularzy przewidzianych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń. Ponadto powinny one zapewnić informacje ogólne na temat zakresu stosowania europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń oraz informacje na temat tego, które sądy lub trybunały są właściwe do prowadzenia tego postępowania. Obowiązek ten nie powinien jednak pociągać za sobą konieczności zapewnienia pomocy prawnej, w tym porady prawnej w formie oceny prawnej konkretnej sprawy. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość swobodnego podejmowania decyzji co do najwłaściwszych sposobów i środków udzielania takiej praktycznej pomocy oraz informacji ogólnych i to państwa członkowskie powinny decydować o tym, na które organy nałożą wykonywanie tych obowiązków. Takie informacje ogólne na temat zakresu stosowania europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń oraz na temat właściwych sądów i trybunałów mogą być również udostępniane poprzez odesłanie do informacji zawartych w broszurach lub przewodnikach, na krajowych stronach internetowych lub na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”, lub udzielanych przez właściwe organizacje wspierające, takie jak Sieć Europejskich Centrów Konsumentkich.
- (21) Informacje o opłatach sądowych i metodach dokonywania płatności, a także o organach lub organizacjach właściwych do udzielania praktycznej pomocy w państwach członkowskich, powinny być bardziej przejrzyste i dostępne w internecie. W tym celu państwa członkowskie powinny przekazywać te informacje Komisji, która z kolei powinna zapewnić podanie ich do publicznej wiadomości i szerokie rozpowszechnienie z wykorzystaniem wszelkich właściwych środków, w szczególności za pomocą europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.
- (22) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1896/2006 ⁽¹⁾ należy sprecyzować, że w sytuacjach, w których spór objęty jest zakresem europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, postępowanie to powinno być również dostępne dla powoda w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, w przypadku gdy pozwany wniósł sprzeciw wobec europejskiego nakazu zapłaty.
- (23) Aby w większym stopniu ułatwić dostęp do europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, formularze powinny być udostępniane nie tylko w sądach lub trybunałach, które są właściwe do przeprowadzenia takich postępowań, ale także poprzez odpowiednie krajowe strony internetowe. Obowiązek ten mógłby być spełniony poprzez umieszczenie na odpowiednich krajowych stronach internetowych odsyłacza do europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.
- Aby zwiększyć ochronę pozwanego, formularze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007 powinny zawierać informację o skutkach dla pozwanego związanych z niezakwestionowaniem powództwa lub niestawieniem na rozprawie w przypadku wezwania, w szczególności o możliwości wydania lub wykonania orzeczenia przeciwko niemu oraz o możliwości obciążenia go kosztami postępowania. Formularze powinny także zawierać informację o tym, że strona wygrywająca może nie być w stanie odzyskać kosztów postępowania w zakresie, w jakim były one zbędne lub nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.
- (24) W celu aktualizacji formularzy dotyczących europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń i postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do zmian w załącznikach I–IV do rozporządzenia (WE) nr 861/2007 oraz w odniesieniu do zmian w załącznikach I–VII do rozporządzenia (WE) nr 1896/2006. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (25) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do TFUE, Zjednoczone Królestwo i Irlandia powiadomiły o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (26) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (27) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 861/2007 i (WE) nr 1896/2006,

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L 399 z 30.12.2006, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 861/2007 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie – w sprawach transgranicznych zgodnie z definicją zawartą w art. 3 – do spraw cywilnych i handlowych bez względu na rodzaj sądu lub trybunału, w przypadku gdy wartość przedmiotu sporu, z wyłączeniem wszystkich odsetek, wydatków i kosztów, nie przekracza 5 000 EUR w momencie wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu lub trybunału. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania w szczególności do spraw podatkowych, celnych lub administracyjnych ani dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej (*«acta iure imperii»*).

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do spraw dotyczących:

- a) stanu cywilnego oraz zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych;
- b) stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa lub związku uznawanego na mocy przepisów mających zastosowanie do takiego związku za mający skutki porównywalne do skutków małżeństwa;
- c) obowiązków alimentacyjnych wynikających ze stosunku rodzinnego, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa;
- d) testamentów i dziedziczenia, w tym obowiązków alimentacyjnych powstających w związku ze śmiercią;
- e) upadłości, układow i innych podobnych postępowań;
- f) ubezpieczeń społecznych;
- g) sądownictwa polubownego;
- h) prawa pracy;
- i) najmu lub dzierżawy nieruchomości, z wyłączeniem powództw dotyczących roszczeń pieniężnych; lub
- j) naruszenia prywatności i dóbr osobistych, w tym zniesławienia.”;

2) w art. 3 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Miejsce zamieszkania ustala się zgodnie z art. 62 i 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 (*).”

3. Odpowiednim momentem dla rozstrzygnięcia, czy dana sprawa jest sprawą transgraniczną, jest dzień wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu lub trybunału.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).”;

3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 4 akapit drugi dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Sąd lub trybunał informuje powoda o zwrocie pozwu oraz o tym, czy w związku z tym zwrotem istnieje możliwość wniesienia środka odwoławczego.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Państwa członkowskie zapewniają dostępność formularza pozwu A we wszystkich sądach i trybunałach, w których istnieje możliwość wszczęcia europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, a także zapewniają dostęp do niego poprzez odpowiednie krajowe strony internetowe.”;

4) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń jest postępowaniem pisemnym.

1a. Sąd lub trybunał przeprowadza rozprawę tylko wtedy, jeżeli uzna, że wydanie orzeczenia nie jest możliwe na podstawie pisemnych dowodów lub jeżeli wnosi o to strona. Sąd lub trybunał może oddalić taki wniosek, jeżeli uzna, że w okolicznościach danej sprawy rozprawa nie jest konieczna do rzetelnego przeprowadzenia postępowania. Postanowienie o oddaleniu wniosku uzasadniane jest na piśmie. Postanowienie o oddaleniu nie podlega odrębnemu zaskarżeniu bez zaskarżenia samego orzeczenia.”;

5) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

Rozprawa

1. W przypadku gdy przeprowadzenie rozprawy zostało uznane za konieczne zgodnie z art. 5 ust. 1a, rozprawę taką przeprowadza się z wykorzystaniem wszelkich odpowiednich środków technicznych porozumiewania się na odległość, takich jak wideokonferencja lub telekonferencja, dostępnych dla sądu lub trybunału, chyba że – ze względu na szczególne okoliczności danej sprawy – wykorzystanie takich środków nie byłoby właściwe z punktu widzenia rzetelnego przeprowadzenia postępowania.

W przypadku gdy osoba, która ma zostać wysłuchana, ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu lub trybunału rozpatrującego sprawę, uczestnictwo tej osoby w rozprawie w drodze wideokonferencji, telekonferencji lub z wykorzystaniem innych właściwych środków technicznych porozumiewania się na odległość, zapewnia się poprzez korzystanie z procedur przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1206/2001 (*).

2. Strona wezwana do stawienia się na rozprawę może wystąpić o wykorzystanie środków technicznych porozumiewania się na odległość, o ile środki te są dostępne dla sądu lub trybunału, podnosząc, że czynności związane z zapewnieniem osobistego stawiennictwa, a zwłaszcza ewentualne koszty, jakie musiałaby ponieść, byłyby nieproporcjonalne do wartości przedmiotu sporu.

3. Strona wezwana do wzięcia udziału w rozprawie z wykorzystaniem środków technicznych porozumiewania się na odległość może wystąpić z wnioskiem o osobiste stawiennictwo w rozprawie. Formularz pozwu A i formularz odpowiedzi C, ustanowione zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 27 ust. 2, zawierają informację dla stron, że odzyskanie jakichkolwiek kosztów poniesionych przez stronę w związku z osobistym stawiennictwem na rozprawie, na wniosek tej strony, podlega warunkom określonym w art. 16.

4. Postanowienie sądu lub trybunału dotyczące wniosku, o którym mowa w ust. 2 i 3, nie podlega odrębnemu zaskarżeniu bez zaskarżenia samego orzeczenia.

(* Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 1).”;

6) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Przeprowadzanie dowodów

1. Sąd lub trybunał dopuszcza określone środki dowodowe oraz określa zakres przeprowadzenia dowodów niezbędny do wydania orzeczenia zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do dopuszczalności dowodu. Sąd lub trybunał wybiera najprostsze i najmniej obciążające sposoby przeprowadzenia dowodu.
2. Sąd lub trybunał może dopuścić przeprowadzenie dowodu z pisemnych zeznań świadków, biegłych lub stron.
3. Jeżeli przeprowadzenie dowodu wiąże się z wysłuchaniem danej osoby, wysłuchanie przeprowadza się zgodnie z warunkami określonymi w art. 8.
4. Sąd lub trybunał może przeprowadzić dowód z opinii biegłych lub z zeznań ustnych tylko wówczas, gdy wydanie orzeczenia nie jest możliwe na podstawie innych dowodów.”;

7) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

Pomoc udostępniana stronom

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość uzyskania przez strony zarówno praktycznej pomocy w wypełnianiu formularzy, jak i ogólnych informacji dotyczących zakresu stosowania europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, a także ogólnych informacji na temat tego, które sądy lub trybunały w tym państwie członkowskim są właściwe do wydania orzeczenia w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń. Pomoc ta jest nieodpłatna. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie zobowiązuje państw członkowskich do zapewnienia pomocy prawnej, w tym porady prawnej w formie oceny prawnej konkretnej sprawy.
2. Państwa członkowskie zapewniają dostępność informacji dotyczących organów lub organizacji właściwych do udzielenia pomocy zgodnie z ust. 1, we wszystkich sądach i trybunałach, w których istnieje możliwość wszczęcia europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, a także zapewniają dostęp do tych informacji poprzez odpowiednie krajowe strony internetowe.”;

8) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Doręczanie dokumentów i inna komunikacja pisemna

1. Dokumenty, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 6, oraz orzeczenia wydane zgodnie z art. 7 są doręczane:

a) drogą pocztową; lub

b) drogą elektroniczną:

- (i) w przypadku gdy takie środki są technicznie dostępne i dopuszczalne zgodnie z przepisami procesowymi państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń, a jeżeli strona, której mają zostać doręczone dokumenty, ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim – w przypadku, gdy takie środki techniczne są zgodne z przepisami procesowymi tego państwa członkowskiego; oraz
- (ii) w przypadku gdy strona, której mają zostać doręczone dokumenty, udzieliła wcześniej wyraźnej zgody na doręczanie jej dokumentów drogą elektroniczną lub w przypadku gdy, zgodnie z przepisami procesowymi państwa członkowskiego, w którym strona ta ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu, strona ta ma prawny obowiązek zaakceptowania tej szczególnej metody doręczenia.

Doręczenie jest poświadczane potwierdzeniem odbioru wraz z datą odbioru.

2. Cała niewymieniona w ust. 1 komunikacja pisemna między sądem lub trybunałem a stronami lub innymi osobami biorącymi udział w postępowaniu odbywa się z wykorzystaniem środków elektronicznych, za potwierdzeniem odbioru, jeżeli takie środki są technicznie dostępne i dopuszczalne zgodnie z przepisami procesowymi państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń, pod warunkiem że strona lub osoba wyraziła wcześniej zgodę na takie środki komunikowania się lub, zgodnie z przepisami procesowymi państwa członkowskiego, w którym strona ta lub osoba ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu, ma ona obowiązek zaakceptowania takich środków komunikowania się.

3. Oprócz innych dostępnych zgodnie z przepisami procesowymi państwa członkowskiego metod wyrażania wcześniejszej zgody, która jest wymagana na podstawie ust. 1 i 2 do stosowania środków elektronicznych, możliwe jest wyrażenie takiej zgody za pomocą formularza pozwu A i formularza odpowiedzi C.

4. Jeżeli doręczenie zgodnie z ust. 1 nie jest możliwe, doręczenie może nastąpić w jeden ze sposobów przewidzianych w art. 13 lub 14 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006.

Jeżeli komunikacja zgodnie z ust. 2 jest niemożliwa lub, z uwagi na szczególne okoliczności danej sprawy, niewłaściwa, można skorzystać z innego sposobu komunikowania się dopuszczalnego na mocy prawa państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 15a

Opłaty sądowe i metody ich uiszczania

1. Opłaty sądowe pobierane w państwie członkowskim w związku z europejskim postępowaniem w sprawie drobnych roszczeń nie mogą być nieproporcjonalne ani wyższe, niż opłaty sądowe pobierane w związku z krajowymi uproszczonymi postępowaniami sądowymi w tym państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strony mogły uiszczać opłaty sądowe za pomocą metod dokonywania płatności na odległość umożliwiających stronom dokonanie płatności również z innego państwa członkowskiego niż to, w którym znajduje się sąd lub trybunał, oraz zapewniają możliwość korzystania z co najmniej jednej spośród następujących metod płatności:

- a) polecenie przelewu;
- b) płatność kartą kredytową lub debetową; lub
- c) polecenie zapłaty z rachunku bankowego powoda.”;

10) art. 17 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Art. 15a i 16 mają zastosowanie w przypadku wniesienia środka odwoławczego.”;

11) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 18

Ponowne zbadanie orzeczenia w wyjątkowych przypadkach

1. Pozwany, który nie wdał się w spór przed sądem, ma prawo złożyć wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia wydanego w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń – we właściwym sądzie lub trybunale państwa członkowskiego, w którym wydano orzeczenie, jeżeli:

- a) pozwanemu nie doręczono formularza pozwu lub, w przypadku rozprawy, pozwany nie został wezwany na tę rozprawę z wystarczającym wyprzedzeniem i w sposób umożliwiający mu przygotowanie obrony; lub

b) pozwany nie miał możliwości zakwestionowania roszczenia z powodu działania siły wyższej lub z uwagi na nadzwyczajne okoliczności, bez jakiegokolwiek winy z jego strony,

chyba że pozwany nie wniósł środka odwoławczego, gdy miał taką możliwość.

2. Termin złożenia wniosku o ponowne zbadanie orzeczenia wynosi 30 dni. Termin ten biegnie od dnia, w którym pozwany rzeczywiście zapoznał się z treścią orzeczenia i był w stanie podjąć odpowiednie działania, najpóźniej od dnia, w którym zastosowano pierwszy środek egzekucyjny, w wyniku którego pozwany utracił w całości lub części możliwość dysponowania swoim majątkiem. Termin nie podlega przedłużeniu.

3. Jeżeli sąd odrzuci wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, z uwagi na fakt, że żadna z przesłanek ponownego zbadania orzeczenia określonych w tym ustępie nie została spełniona, orzeczenie pozostaje w mocy.

Jeżeli sąd uzna wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia za uzasadniony z uwagi na fakt, że spełniona została którakolwiek z przesłanek określonych w ust. 1, orzeczenie wydane w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń jest nieważne. Powód nie traci jednak korzyści wynikających z przerwania biegu terminu przedawnienia, jeżeli takie przerwanie ma zastosowanie na mocy prawa krajowego.”;

12) art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na wniosek strony sąd lub trybunał wydaje zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, używając do tego celu formularza D zawartego w załączniku IV, bez dodatkowych opłat. Sąd lub trybunał przekazuje stronie, na jej wniosek, zaświadczenie w jakimkolwiek innym języku urzędowym instytucji Unii z wykorzystaniem wielojęzycznego dynamicznego formularza dostępnego na europejskim portalu »e-Sprawiedliwość«. Żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie zobowiązuje sądu ani trybunału do zapewniania tłumaczenia lub transliteracji tekstu wprowadzonego do wolnych pól tekstowych tego zaświadczenia.”;

13) w art. 21 ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) zaświadczenie, o którym mowa w art. 20 ust. 2, oraz, w razie potrzeby, jego tłumaczenie na język urzędowy państwa członkowskiego wykonania lub, jeżeli w tym państwie członkowskim obowiązuje kilka języków urzędowych, na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych, w jakim zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego prowadzi się postępowanie przed sądem lub trybunałem w miejscu, gdzie dochodzi się wykonania, lub na jakikolwiek inny język wskazany przez państwo członkowskie wykonania jako przez nie akceptowany.”;

14) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Język zaświadczenia

1. Każde państwo członkowskie może wskazać język urzędowy lub języki urzędowe instytucji Unii inne niż jego własny język urzędowy, które może zaakceptować na potrzeby zaświadczenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2.

2. Wszelkich tłumaczeń informacji dotyczących istoty orzeczenia zawartych w zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 20 ust. 2, dokonuje osoba uprawniona do sporządzania tłumaczeń w jednym z państw członkowskich.”;

15) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 23a

Ugody sądowe

Uгода sądowa zatwierdzona przez sąd lub trybunał lub zawarta przed sądem lub trybunałem w toku europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, wykonalna w państwie członkowskim, w którym przeprowadzono postępowanie, jest uznawana i wykonywana w innym państwie członkowskim na tych samych warunkach, co orzeczenie wydane w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.

Przepisy rozdziału III stosuje się odpowiednio do ugód sądowych.”;

16) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 25

Informacje przekazywane przez państwa członkowskie

1. Do dnia 13 stycznia 2017 r. państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o tym:

- a) które sądy lub trybunały są właściwe do wydawania orzeczeń w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń;
- b) które środki komunikowania się są akceptowane na potrzeby europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń i są dostępne dla sądów lub trybunałów zgodnie z art. 4 ust. 1;
- c) które organy lub organizacje są właściwe do zapewnienia praktycznej pomocy zgodnie z art. 11;
- d) które środki elektronicznego doręczania i elektronicznego komunikowania się są dopuszczalne na mocy ich przepisów procesowych i technicznie dostępne zgodnie z art. 13 ust. 1, 2 i 3 oraz które metody wyrażenia wcześniejszej zgody na stosowanie środków elektronicznych wymaganej na podstawie art. 13 ust. 1 i 2, jeżeli takie istnieją, są dostępne na mocy ich prawa krajowego;
- e) jakie osoby lub przedstawiciele jakich rodzajów zawodów, o ile w ogóle, mają prawny obowiązek akceptowania doręczenia dokumentów lub innej komunikacji pisemnej drogą elektroniczną zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2;
- f) jakie są obowiązujące opłaty sądowe w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń lub jak są one obliczane, a także jakie metody płatności są akceptowane przy uiszczaniu opłat sądowych zgodnie z art. 15a;
- g) czy zgodnie z ich prawem procesowym możliwe jest wniesienie środka odwoławczego zgodnie z art. 17, jaki jest termin do wniesienia takiego środka odwoławczego i w jakim sądzie lub trybunale można go wnieść;
- h) jakie przepisy obowiązują przy składaniu wniosków o ponowne zbadanie orzeczenia przewidziane w art. 18 i które sądy lub trybunały są właściwe do takiego ponownego zbadania;
- i) które języki akceptują zgodnie z art. 21a ust. 1; oraz
- j) które organy są właściwe w zakresie wykonania i które organy są właściwe na potrzeby stosowania art. 23.

Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich późniejszych zmianach tych informacji.

2. Komisja publicznie udostępnia informacje przekazane zgodnie z ust. 1 za pomocą wszelkich odpowiednich środków, takich jak europejski portal »e-Sprawiedliwość«.

17) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 26

Zmiana załączników

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 27 dotyczących zmiany załączników I–IV.”;

18) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 27

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 26, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 13 stycznia 2016 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 26, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 26 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

19) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 28

Przegląd

1. Do dnia 15 lipca 2022 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia zawierające ocenę odnośnie do tego, czy:

- a) dalsze podwyższenie pułapu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, jest właściwe dla realizacji celu niniejszego rozporządzenia, jakim jest ułatwienie obywatelom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych; oraz
- b) rozszerzenie zakresu europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, w szczególności na roszczenia o wynagrodzenie, jest właściwe dla ułatwienia pracownikom dostępu do wymiaru sprawiedliwości w transgranicznych sporach pracowniczych z ich pracodawcami – po uwzględnieniu wszystkich skutków takiego rozszerzenia.

W razie potrzeby sprawozdaniu temu towarzyszą wnioski ustawodawcze.

W tym celu i w terminie do dnia 15 lipca 2021 r. państwa członkowskie przekazują Komisji informacje dotyczące liczby pozwów wniesionych w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, a także liczby wniosków o wykonanie orzeczeń wydanych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń.

2. Do dnia 15 lipca 2019 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat rozpowszechniania informacji o europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń w państwach członkowskich i może przedstawić zalecenia co do upowszechniania wiedzy o tym postępowaniu.”.

Artykuł 2

W rozporządzeniu (WE) nr 1896/2006 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W załączniku do pozwu powód może wskazać sądowi, które postępowanie, o ile w ogóle, spośród wymienionych w art. 17 ust. 1 lit. a) i b), ma być stosowane do rozpoznania jego roszczenia w dalszym postępowaniu cywilnym w razie wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty.

W załączniku, o którym mowa w akapicie pierwszym, powód może także poinformować sąd, że w razie wniesienia sprzeciwu przez pozwanego, sprzeciwia się przekazaniu sprawy do postępowania cywilnego w rozumieniu art. 17 ust. 1 lit. a) lub b). Powód może złożyć takie oświadczenie później, musi to jednak nastąpić przed wydaniem nakazu.”;

2) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 17

Skutki wniesienia sprzeciwu

1. W przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie określonym w art. 16 ust. 2 dalsze postępowanie odbywa się przed właściwymi sądami w państwie członkowskim wydania, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania. Dalsze postępowanie odbywa się zgodnie z zasadami:

a) europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń określonego w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007, jeżeli ma zastosowanie; lub

b) właściwego krajowego postępowania cywilnego.

2. Jeżeli powód nie wskazał, które postępowanie spośród wymienionych w art. 17 ust. 1 lit. a) i b) ma być stosowane do rozpoznania jego roszczenia w postępowaniu mającym się toczyć w razie wniesienia sprzeciwu, lub gdy powód wnioskował o zastosowanie europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń określonego w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007, a roszczenie to nie jest objęte zakresem stosowania tego rozporządzenia, postępowanie jest przekazywane do właściwego krajowego postępowania cywilnego, chyba że powód wyraźnie zażądał, aby nie dokonywać takiego przekazania.

3. Dochodzenie przez powoda roszczenia przy wykorzystaniu postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty pozostaje zgodnie z prawem krajowym bez uszczerbku dla jego sytuacji w toku dalszego postępowania cywilnego.

4. Przekazanie sprawy do postępowania cywilnego w rozumieniu ust. 1 lit. a) i b) podlega prawu państwa członkowskiego wydania.

5. Powód jest informowany o tym, czy pozwany wniósł sprzeciw i czy nastąpiło przekazanie sprawy do postępowania cywilnego w rozumieniu ust. 1.”;

3) art. 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy w danym państwie członkowskim opłaty sądowe z tytułu postępowań cywilnych w rozumieniu art. 17 ust. 1 lit. a) lub b), w zależności od przypadku, są równoważne opłatom z tytułu postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty lub od nich wyższe, całkowita suma opłat sądowych w przypadku postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz w przypadku późniejszego postępowania cywilnego w przypadku wniesienia sprzeciwu zgodnie z art. 17 ust. 1 nie może przekraczać wysokości opłat z tytułu takiego postępowania prowadzonego bez poprzedzającego je postępowania w sprawie europejskiego nakazu płatności w tym państwie członkowskim.

W danym państwie członkowskim nie można pobierać dodatkowych opłat sądowych za postępowanie cywilne będące wynikiem wniesienia sprzeciwu zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. a) lub b), w zależności od przypadku, jeżeli opłaty sądowe za taki rodzaj postępowania w tym państwie członkowskim są niższe niż opłaty z tytułu postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty.”;

4) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 30

Zmiana załączników

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany załączników I–VII.”;

5) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 31

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 30, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 13 stycznia 2016 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 30, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 30 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 14 lipca 2017 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 16 zmieniającego art. 25 rozporządzenia (WE) nr 861/2007, który stosuje się od dnia 14 stycznia 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 grudnia 2015 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady

N. SCHMIT
Przewodniczący